

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ХМЕЛЯРСТВО

Терміни та визначення понять

ДСТУ _____ : _____

ПРОЄКТ

Київ
2025

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Інститут сільського господарства Полісся НААН;
ТК-36 «Хміль та продукти його переробки»

РОЗРОБНИКИ: **С. Рижук**, академік НААН, **В. Любченко**, канд. техн. наук,(керівник розробки); **Л. Корчева**, канд. с.-г. наук; **І. Штанько**, канд. с.-г. наук; **Л. Проценко**, канд. техн. наук; **О. Стецюк**, канд. с.-г. наук; **Т. Ратошнюк**, канд. екон. наук.

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ ДП «УкрНДНЦ»

від “ ____ ” _____ 20 __ року ____

3 НА ЗАМІНУ ДСТУ 3300 – 2007

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково на будь-яких носіях
інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності потрібно звертатись до Держспоживстандарту України.

2025

ЗМІСТ

1 Сфера застосування	С.
2 Загальні пояснення	Нумерація та

додатки будуть
наведені в кінцевій
редакції
проекту ДСТУ

Зміни та доповнення до розділів:

3 Терміни та визначення загальних понять.....
4 Морфологія хмелю.....
8 Речовини шишок хмелю
9 Хмелесировина
11 Продукти перероблення хмелю.....

Нові розділи:

13 Сертифікація хмелю й продуктів, які містять хміль.....
14 Інспектування та контроль.....
Додаток А Абетковий покажчик українських термінів
Додаток Б Абетковий покажчик німецьких термінів.....
Додаток В Абетковий покажчик англійських термінів.....
Додаток Г Абетковий покажчик французьких термінів.....
Додаток Д Абетковий покажчик російських термінів.....
Додаток Е Бібліографія.....

ХМЕЛЯРСТВО
Терміни та визначення понять

НОРPGROWING
Terms and definitions concepts

Чинний від 2025 – — — —

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює українські терміни та визначення понять у хмелярстві.

1.2 Терміни, установлені цим стандартом, обов'язкові для вживання в усіх видах нормативних документів, що стосуються хмелярства, а також для робіт зі стандартування. Для наукової, навчально-методичної та публіцистичної літератури терміни цього стандарту – рекомендовані.

1.3 Вимоги стандарту чинні для застосування у роботі підприємств, установ і організацій, що діють в Україні, технічних комітетів стандартизації, науково-технічних та інженерних товариств, міністерств (відомств).

2 ЗАГАЛЬНІ ПОЯСНЕННЯ

2.1 Для кожного поняття встановлено один, а в окремих випадках – два застандартовані терміни. Проте, використовуючи застандартовані терміни в межах одного документа, слід вживати лише один із термінів-синонімів.

Недозволені для вживання терміни-синоніми подані світлим курсивом з позначкою (Нд).

2.2 Подаючи встановлені цим стандартом визначення понять у інших нормативних документах, у разі потреби, їх можна змінювати, вводячи до них похідні ознаки, розкриваючи зміст поняття, зазначаючи об'єкти, що належать обсягові визначуваного поняття. Зміни не повинні порушувати обсягу і змісту понять, визначених у стандарті.

2.3 У випадках, коли термін містить усі необхідні й достатні ознаки поняття, замість визначення поставлено ризик.

2.4 У стандарті, як довідкові, подано німецькі(de), англійські(en) та французькі(fr) терміни-відповідники застандартованих термінів, узяті з науково-технічної літератури.

2.5 У стандарті наведено абетковий показчик усталених цим стандартом українських термінів та абеткові показчики їхніх іншомовних термінів-відповідників кожною мовою окремо.

Зміни та доповнення до розділу 3 ДСТУ 3300-2007

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПОНЯТЬ

3.1 хміль Багаторічна дводомна рослина з витким монокарпічним стеблом, із жіночих суцвіть якого формуються супліддя, використовувані для пивоваріння та в інших галузях Примітка 1. Вид хмелю – Хміль звичайний (Humulus Lupulus L.)	de en fr	Hopfen [2] Hop [3] houblon [4]
3.2 хмелярство Галузь сільського господарства, у якій провадять наукові та практичні дослідження, вирощують і переробляють <u>хміль</u> та реалізують <u>продукцію хмелярства</u>	de en fr	Hopfenbau [2] hop growing [3] culture du houblon [4]
3.2.1 продукція хмелярства Вироблена із <u>хмелю</u> продукція трьох видів – <u>садивний матеріал</u> , хмелесировина та <u>хмельові препарати</u>	de en fr	Hopfenwaren [2] products of hop growing [3] production de la culture du houblon[4]
3.3 хмелеплантація; хмільник Ділянка землі, обладнана <u>шпалерою</u> , на якій вирощують <u>хміль</u>	de en fr	Hopfenpflanzung, das Hopfenfeld [2] hop plantation, hop field [3] champ du houblon [4]
3.4 (хмельова) шпалера Вид опори для вирощування <u>хмелю</u>	de en fr	Hopfenspalier [2] espalier of hop [3] poteaux du houblon [4]
3.4.1 спорудження (хмельової) шпалери Будівництво нової, реконструкція існуючої, капітальний ремонт <u>хмельової шпалери</u> згідно проектно-кошторисної документації	de en fr	Bau des Hopfenspalier [2] constru ction espalier of hop [3] constru ction des poteau du houblon [4]
3.4.2 підтримка стебел (хмелю) Сезонний елемент шпалери, на який заводять <u>стебла хмелю</u>	de en fr	Beistand der Hopfenstiele [2] hop stalk holder [3] appui des tiges du houblon [4]
3.5 хмелеоборот Цикл періодичного перезакладан-	de en	Hopfenfru chtfolge [2] hop turnover [3]

ня <u>насаджень хмелю</u> з уведенням на певний період чистих або зайнятих парів Примітка 1. Термін експлуатації <u>насаджень хмелю</u> повинен бути не менший за 10 років	fr	rotation du houblon [4]
3.6 густота насаджень хмелю Кількість рослин <u>хмелю</u> на одиницю площі	de en fr	Dichtheit der Hopfenanpflanzungen[2] hop plantations density [3] densité des atterrissages du houblon[4]
3.6.1 густота стеблостою хмелю Кількість заведених на підтримки <u>стебел хмелю</u> на одиницю площі	de en fr	Dichtheit des Hopfenstielstehens[2] stalks density of hop [3] densité des tiges du houblon [4]
3.7 технічна стиглість (шишок хмелю) Стан <u>шишок хмелю</u> , за якого вони досягають найвищої якості за органолептичними ознаками і вмістом цінних речовин, стають придатними для використання	de en fr	technische Reife von Hopfeninhaltsstoffe [2] technical ripeness of hop cones [3] maturité industrielle cones du houblon [4]
3.8 фізіологічна стиглість (шишок хмелю) Стан <u>шишок хмелю</u> , за якого насіння досягло повної стиглості	de en fr	physiologische Reife von Hopfeninhaltsstoffe [2] physiological ripeness of hop cones [3] maturité physiologique cones du houblon [4]
3.9 закритий операційний цикл <i>Процес для підготовки або обробки хмелю, який здійснюється під офіційним наглядом та в такий спосіб, що кількість хмелю або обробленого продукту не можуть додаватись або вилучатись під час операції. Закритий операційний цикл починається з відкриття опечатаної упаковки, у якій міститься хміль або продукти, які містять хміль, які необхідно підготувати або обробити, і закінчується опечатуванням упаковки, в якій містить оброблений хміль або продукти, що містять хміль</i>	de en fr	geschlossener Betriebskreislauf closed operating cycle cycle de fonctionnement fermé
3.9.а закритий операційний цикл*		

Процес підготовки або переробки хмелю (хмелепродуктів), що здійснюється під спостереженням працівників сертифікаційного центру у спосіб, що унеможливорює додавання або вилучення додаткового обсягу хмелю (хмелепродукту) під час такого циклу. Закритий операційний цикл починається з відкриття опечатаної упаковки непідготовленого або підготовленого хмелю, який необхідно підготувати або переробити, або хмелепродукту, який підлягає переробці, та закінчується опечатуванням упаковки, в якій міститься підготовлений хміль або хмелепродукт		
3.10 опечатування Запечатування упаковки під офіційним наглядом в такий спосіб, що під час відкриття упаковка пошкоджується	de en fr	Versiegelung sealing scellement
3.11 партія товару Кількість упаковок з хмелем або продуктів, які містять хміль, з однаковими характеристиками, які представлені одночасно для сертифікації одним і тим самим окремим або асоційованим виробником або підприємством по переробці	de en fr	Partie der Ware batch of goods lot de marchandises
3.11 партія хмелю (хмелепродукту)* Кількість упаковок хмелю (хмелепродуктів) з однаковими характеристиками, одночасно поданих для сертифікації одним виробником хмелю (хмелепродуктів)		
3.12 територія, на якій виготовляють хміль Зони або регіони виробництва, зазначені в списку, підготовлені відповідними Державами-членами	de en fr	Gebiet, in dem der Hopfen erzeugt wird territory where hops are produced territoire de production du houblon

12.a перелік районів вирощування хмелю * Перелік адміністративно-територіальних одиниць, у межах яких може вирощуватися хміль, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, для цілей сертифікації хмелю (хмелепродуктів)		
3.13 маркування Процес етикетування та ідентифікацію	de en fr	Etikettierung labelling étiquetage
3.13 а маркування хмелю (хмелепродукту)* Слова, опис, знак для товарів і послуг (торговельна марка), графічне зображення або символ, що розміщуються на упаковці, етикетці (стікері), а за відсутності упаковки - у документі чи повідомленні, що супроводжує хміль (хмелепродукт), та дає змогу ідентифікувати його		
3.14 переробка хмелю * Виробництво хмелепродуктів із шишок хмелю для подальшого використання		
3.15 підготовка хмелю * сукупність процесів, що включають вентиляцію шишок хмелю перед сушінням, сушіння, відлежування (кондиціювання за вологістю), пресування та пакування шишок хмелю без їх руйнування		

* - формулювання, що наведені у [«Закон України № 4341-IX «Про хміль та хмелепродукти»»](#).

Зміни та доповнення до розділу 4 ДСТУ 3300-2007

4 МОРФОЛОГІЯ ХМЕЛЮ

4.1 підземна частина хмелю Сукупність підземних вегетативних органів <u>хмелю</u>	de en fr	unterirdische Hopfentiel [2] underground part of hop [3] partie souterraine du houblon [4]
4.1.1 матка хмелю Підземне потовщене багаторічне утворення <u>хмелю</u> стеблового походження з бруньками відновлення Примітка 1. Ботанічна назва такого утворення – каудекс	de en fr	Hopfen stock [2]
4.1.2 кореневище хмелю Видозмінений підземний пагін, що виростає з <u>матки хмелю</u> у горизонтальному напрямку і має бруньки відновлення	de en fr	Hopfenwurzelstock [2] hop rhizome [3] racines du houblon [4]
4.1.3 підземна частина стебла хмелю Напівздерев'яніла однорічна <u>частина стебла хмелю</u> , що не відмирає на зиму і має бруньки відновлення	de en fr	unterirdische den Teil Hopfenteil [2] underground part of hop stalk [3] partie souterraine tige du houblon [4]
4.2 стебло хмелю Вегетативний однорічний орган <u>хмелю</u> , на якому розвиваються частини з репродуктивними органами	de en fr	Hopfenstiel [2] hop stalk [3] tige du houblon [4]
4.3 гілка хмелю бічний пагін (Нд) Вегетативний орган <u>хмелю</u> , що розвивається з пазухових бруньок стебла	de en fr	Hopfenast [2] hop twig [3] branche du houblon [4]
4.4 плетина хмелю Одне чи більше <u>стебел хмелю</u> , заведених на <u>підтримку</u>	de en fr	Hopfen rebe [2] hop vine trailing [3] fouet du houblon [4]

4.5 шишка хмелю Супліддя, що утворилося внаслідок розростання жіночого суцвіття <u>хмелю</u> незалежно від процесів запилення і запліднення та є місцем синтезу господарсько-цінних речовин у лупулінових зернах	de en fr	Hopfeninhaltsstoffe [2] hop cone [3] cone du houblon [4]
4.6 лупулінові зерна; лупулін Багатоклітинні епідермальні виростки в <u>шишках хмелю</u> , різні за формою, наповнені комплексом гірких речовин і <u>ефірної олії</u>	de en fr	Lupuline Getreiden [2] lupuline seeds [3] grains des lupuline [4]
4.7 лист		
4.8. насіння <i>Насіння хмелю визначається як асіння, здатне до проростання, жно від ступеня зрілості, аючи зламану шкаралупу, лушпиння латочки насіння. Насіння типу, яке є нездатним до проростання, не ється як насіння хмелю</i>	de en fr	Samen seed graine

Зміни та доповнення до розділу 8 ДСТУ 3300-2007

8 РЕЧОВИНИ ШИШОК ХМЕЛЮ

8.1 загальні смоли хмелю Специфічні гіркі та деякі не гіркі речовини <u>шишок хмелю</u> , які розчиняються в етиловому ефірі	de en fr	gesamte Hopfenharze [2] general hop resins [3] résines totales du houblon [4]
8.1.1 альфа-кислоти хмелю Найцінніші для пивоваріння сполуки <u>шишок хмелю</u> , які мають інтенсивну гіркоту, кристалічну будову у формі ромбоєдрів, входять до складу загальних смол і належать до групи циклогексادیєнів з двома ізопреноїдними групами	de en fr	Alpha-Säure des Hopfens [2] hop alpha-acids [3] acides alpha du houblon [4]
8.1.1.1 ізо-альфа-кислоти хмелю Ізомерні форми <u>альфа-кислот</u>	de en fr	Iso-alpha-Säure des Hopfens [2] hop iso-alpha-acids [3] iso-acides alpha du houblon [4]
8.1.2 бета-кислоти хмелю Сполуки загальних смол <u>шишок хмелю</u> , які мають незначну гіркоту, кристалічну голчасту форму і належать до групи циклогексادیєнів з трьома ізопреноїдними групами	de en fr	Beta-Säure des Hopfens [2] hop beta-acids [3] acides beta du houblon [4]
8.1.3 бета-фракція загальних смол хмелю Сума бета-кислот і неохарактеризованих м'яких <u>смол хмелю</u>	de en fr	Beta-Fraktion der gesamten Hopfensäuren [2] beta- group of general hop resins [3] groupe fraction beta des résines totales du houblon [4]
8.1.4 тверді смоли хмелю Фракція <u>загальних смол хмелю</u> ,	de en	harte Hopfenharze [2] hop resins [3]

яка не розчиняється в парафінових вуглеводах (з низькою точкою кипіння)	fr	résines dures du houblon [4]
8.2 ефірна олія хмелю Суміш летких, маслянистої консистенції органічних сполук <u>шишок хмелю</u> , основна маса яких належить до моно- та сесквітерпеноїдів, що обумовлюють специфічний хмелювий аромат	de en fr	Ätherische Hopfenöle [2] hop ether oil [3] huile volatile du houblon [4]
8.2.1 мірценова олія Продукт <u>шишок хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до монотерпену – мірцену	de en fr	Myrcen-Öl myrcene oil huile de myrcène
8.2.2 гумуленова олія Продукт <u>шишок хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – гумулену	de en fr	Humulen-Öl humulene oil huile d'humulène
8.2.3 фарнезенова олія Продукт <u>шишок хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – фарнезену	de en fr	Farnesen-Öl farnesene oil huile de farnésène
8.2.4 каріофіленова олія Продукт <u>шишок хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – каріофілену	de en fr	Caryophyllen-Öl caryophyllene oil huile de caryophyllène
8.3 ксантогумол Речовина, що за своєю будовою належить до поліфенольних сполук <u>хмелю</u> (пренільований флавоноїд). Примітка. Під час охмелення сусла <u>ксантогумол</u> перетворюється в ізоксантогумол	de en fr	Xantogumolus [2] xantogumolus [3] xantogumolus [4]

Зміни та доповнення до розділу 9 ДСТУ 3300-2007

9 ХМЕЛЕСИРОВИНА

9.1 свіжозібраний хміль <u>Шишки хмелю</u> , відокремлені від материнської рослини	de en fr	frisch gesammelte Hopfen [2] fresh hop [3] houblon cueilli [4]
9.1a свіжозібраний хміль * <i>Шишки хмелю, відокремлені від стебла та листя рослини хмелю</i>		
9.2 хміль-сирець Висушені <u>шишки хмелю</u> після їхнього <u>кондиціювання</u> за вологістю, нещільного пресування або без нього, пакування у тару відповідно до вимог чинних стандартів	de en fr	Trockenhopfen [2] raw hop [3] houblon brut [4]
9.2a хміль * <i>Висушені суцвіття, відомі як шишки жіночої рослини хмелю (Humulus lupulus)</i>		
9.3 спресований хміль <u>Шишки хмелю</u> , які пройшли післязбиральне оброблення, щільно спресовані у балоти чи паки і запаковані у тару	de en fr	gepresste Hopfen [2] pressed hop [3] houblon comprimé [4]
9.4 непідготовлений хміль хміль, який було попередньо висушено і запаковано	de en fr	unzubereiteter Hopfen unprepared hops houblon non préparé
9.4a непідготовлений хміль* <i>Свіжозібраний хміль, попередньо висушений і запакований</i>		
9.5 підготовлений хміль Хміль, який було остаточно висушено та запаковано	de en fr	zubereiteter Hopfen prepared hops houblon préparé
9.5a підготовлений хміль* <i>Хміль, що пройшов етап підготовки</i>		

9.6 хміль, що має насіння Хміль, який розміщений на ринку і вміст насіння в якому перевищує 2 % своєї ваги	de en fr	Hopfen mit Samen hops with seeds houblon avec graines
9.6a хміль без насіння* Хміль із вмістом насіння, що не перевищує 2 відсотки його ваги		
9.7 хміль без насіння Хміль, який розміщений на ринку і вміст насіння в якому не перевищує 2 % своєї ваги	de en fr	Hopfen ohne Samen hops without seeds houblon sans graines
9.7a хміль із насінням * Хміль із вмістом насіння, що перевищує 2 відсотки його ваги		

* - формулювання, що наведені у [«Закон України № 4341-IX «Про хміль та хмелепродукти»»](#).

Зміни та доповнення до розділу 11 ДСТУ 3300-2007

11 ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБЛЕННЯ ХМЕЛЮ

11.1 хмельовий продукт Продукт перероблення <u>шишок хмелю</u> , одержаний з метою краще зберігати та ефективніше використовувати їхні цінні речовини	de en fr	Hopfenproduktion [2] hop product [3] produit du houblon [4]
11.1 хмелепродукт * <i>Продукт, отриманий у результаті переробки хмелю, що включає невидозмінені хмелепродукти, видозмінені хмелепродукти та ізомеризовані хмелепродукти</i>		
11.1.1 гранула хмелю Дрібна щільна грудочка кулястої, циліндричної чи прямокутної форми, виготовлена з подрібнених <u>шишок хмелю</u>	de en fr	Hopfengranulat [2] granule of hop [3] granules du houblon [4]
11.1.1a гранула хмелю* <i>Дрібна щільна грудочка кулястої циліндричної чи прямокутної форми, вироблена з подрібнених шишок хмелю</i>		
11.1.1.1 гранули хмелю тип 90 <u>Гранули хмелю</u> , що за своїм складом практично не відрізняються від <u>шишок хмелю</u> . Примітка. Зі 100 кг <u>шишок хмелю</u> отримують 90 кг гранул типу 90	de en fr	Hopfengranulat Typ 90 [2] granules of hop, type 90 [3] granules du houblon du type 90 [4]
11.1.1.2 гранули хмелю тип	de	Hopfengranulat Typ 45 [2]

45 <u>Гранули хмелю</u>, збагачені <u>лупуліном</u>, відділеним від <u>шишок хмелю</u> і доданим у певних співвідношеннях до подрібненого <u>хмелю</u>. Примітка. Із 100 кг <u>шишок хмелю</u> отримують 45 кг гранул типу 45	en fr	granules of hop, type 45 [3] granules du houblon du type 45 [4]
11.1.1.3 ізомеризовані гранули хмелю <u>Гранули хмелю</u>, у яких <u>альфа-кислоти</u> повністю або частково перебувають у формі водорозчинних <u>ізо-альфа-кислот</u>	de en fr	isomerisierte Hopfengranulat [2] isomerized granules of hop [3] granules du houblon isomérisées [4]
11.1.2 екстракт хмелю Препарат, одержаний за допомогою екстрагентів шляхом виділення із <u>шишок</u> або <u>гранул хмелю</u> корисних речовин для певних цільових продуктів <i>препарат, одержаний за допомогою екстрагентів шляхом виділення із <u>шишок</u> або <u>гранул хмелю</u> корисних речовин для певних цільових продуктів, що не є ізомеризованим екстрактом хмелю</i>	de en fr	Hopfenextrakt [2] hop extract [3] extrait du houblon [4]
11.1.2.a екстракт хмелю * Хмелепродукт, одержаний шляхом виділення концентрату із <u>шишок</u> або <u>гранул хмелю</u>		
11.1.2.1 етанольний екстракт хмелю <u>Екстракт хмелю</u>, екстрагентом для виробництва якого є етиловий спирт. Примітка. <u>Етанольний екстракт хмелю</u> містить гіркі речовини, ефірну олію, частково поліфенольні сполуки <u>хмелю</u>.	de en fr	Ethanolhopfenextrakt [2] ethanol hop extract [3] extrait éthanol du houblon [4]

11.1.2.2 вуглекислотний екстракт хмелю <u>Екстракт хмелю</u> , екстрагентом для виробництва якого є рідинна вуглекислота. Примітка. <u>Вуглекислотний екстракт хмелю</u> містить гіркі речовини, ефірну олію.	de en fr	kohlensauere Hopfenextrakt [2] carbonic hop extract [3] extrait carbonate du houblon [4]
11.1.2.3 ізомеризований екстракт хмелю <u>Екстракт хмелю</u> , у якому <u>альфа-кислоти</u> повністю або частково перебувають у формі водорозчинних <u>ізо-альфа-кислот</u> <i>екстракт хмелю, у якому альфа-кислоти повністю або частково перебувають у формі водорозчинних ізо-альфа-кислот»</i>	de en fr	isomerisierte Hopfenextrakt [2] isomerized hop extract [3] extrait isomérisé du houblon [4]
11.1.2.3.a ізомеризований хмелепродукт * Видозмінений хмелепродукт, у якому альфа-кислоти майже повністю ізомеризовані		
11.1.2.4 редукований екстракт хмелю <u>Екстракт хмелю</u> , у якому <u>ізо-альфа-кислоти</u> перебувають у формі ро-ізо-альфа-кислот та тетра- і гекса-гідро-ізо-альфа-кислот	de en fr	reduzierte Hopfenextrakte [2] reduced hop extract [3] extrait du houblon réduit [4]
11.1.2.5 екстракт ізо-альфа-кислот хмелю Водорозчинна суміш <u>ізо-альфа-кислот</u> чи їх солей	de en fr	Extrakte der Iso-aphfa-Säuren des Hopfens[2] iso-alpha-acid hop extract[3] extrait des iso-acides alpha du houblon [4]
11.1.2.6 гексановий екстракт		
11.1.3 олія хмелю <u>Препарат хмелю</u> для використання в харчовій промисловості та для виготовлення нестерильних лікарських форм	de en fr	Hopfenöle [2] oil of hop [3] huile du houblon [4]

11.1.3.1 мірценова олія Продукт <u>шишок</u> <u>хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до монотерпену – мірцену	de en fr	Myrcen-Öl myrcene oil huile de myrcène
11.1.3.2 гумуленова олія Продукт <u>шишок</u> <u>хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – гумулену	de en fr	Humulen-Öl humulene oil huile d'humulène
11.1.3.3 фарнезенова олія Продукт <u>шишок</u> <u>хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – фарнезену	de en fr	Farnesen-Öl farnesene oil huile de farnésène
11.1.3.4 каріофіленова олія Продукт <u>шишок</u> <u>хмелю</u> , основна маса (понад 80%) якого належить до сесквітерпену – каріофілену	de en fr	Caryophyllen-Öl caryophyllene oil huile de caryophyllène
11.1.4 порошкоподібний препарат хмелю Препарат, що включає гранульований хміль та збагачений порошкоподібний препарат хмелю	de en fr	Hopfenpräparat in Pulverform powdered hop preparation préparation de houblon en poudre
11.1.4a порошок хмелю* Невидозмінений хмелепродукт у вигляді подрібнених та розмелених шишок хмелю		
11.1.5 змішані продукти хмелю Суміш продуктів, зазначених вище у підпунктах (c), (d) та (e) за винятком хмелю	de en fr	gemischte Hopfenprodukte mixed hop products produits mélangés de houblon
11.1.5a. змішаний хмелепродукт * Суміш двох або більше хмелепродуктів із різних партій		

11.1.6 концентрований порошок з хмелю <i>Продукт, отриманий дією розчинника на продукт, який, в свою чергу, було отримано шляхом помелу хмелю, який містить всі природні елементи</i>	<i>de en fr</i>	<i>konzentriertes Hopfenpulver concentrated hop powder houblon concentré en poudre</i>
11.1.6а концентрований порошок хмелю* <i>Хмелепродукт, отриманий шляхом дії розчинника на порошок хмелю</i>		
11.1.7. видозмінений хмелепродукт* <i>Продукт переробки хмелю, який не містить альфа-кислот у незмінному стані</i>		
11.1.7 невидозмінений хмелепродукт * <i>Продукт переробки хмелю, в якому альфа-кислоти та інші компоненти хмелю перебувають у незмінній формі (незміненому стані)</i>		

* - формулювання, що наведені у [«Закон України № 4341-IX «Про хміль та хмелепродукти»»](#).

Новий розділ 13 ДСТУ 3300-2007

**13 ВИРОБНИЦТВО ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ХМЕЛЮ Й ПРОДУКТІВ, ЯКІ
МІСТЯТЬ ХМІЛЬ**

13.1 компетентний орган сертифікації Орган або підрозділ, уповноважений державою- членом видавати сертифікати та затверджувати й контролювати сертифікаційні центри	de en fr	zuständige Zertifizierungsstelle competent certification body organisme de certification compétent
13.1а компетентний орган* Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів, карантину та захисту рослин		
13.1.б іноземний орган сертифікації у сфері хмелярства та виробництва хмелепродуктів* Підприємство, установа, організація чи їхній відокремлений підрозділ, що має право видавати сертифікати на хміль		

(хмелепродукти) або атестати еквівалентності відповідно до вимог законодавства іноземної держави, які внесені до Переліку іноземних органів сертифікації		
13.2 сертифікаційний центр Установа, що видає сертифікати	de en fr	Zertifizierungsstelle certification centre le centre de certification
13.2a сертифікаційний центр* Підприємство, установа, організація чи їхній відокремлений підрозділ, уповноважені компетентним органом на проведення сертифікації хмелю (хмелепродуктів) та внесені до Реєстру сертифікаційних центрів		
13.3 представники компетентного сертифікаційного органу Персонал, прийнятий як компетентним сертифікаційним органом так, і третьою стороною та уповноважений компетентним сертифікаційним органом виконувати обов'язки щодо сертифікації	de en fr	Vertreter der zuständigen Zertifizierungsstelle representatives of the competent certification body les représentants de l'organisme de certification compétent
13.4 офіційний нагляд Нагляд за діяльністю видачі сертифікації компетентними органами сертифікації або його представниками	de en fr	amtliche Überwachung official supervision contrôle officiel

13.5 атестат еквівалентності* - виданий іноземним органом сертифікації документ у паперовій або електронній формі, що підтверджує відповідність хмелю (хмелепродуктів) стандартам якості, еквівалентним стандартам, визначеним законодавством у сфері хмелярства та виробництва хмелепродуктів		
13.6 виробник хмелепродуктів * Суб'єкт господарювання (юридична особа або фізична особа - підприємець), що провадить діяльність з переробки хмелю та виробництва хмелепродуктів		
13.7 виробник хмелю * Суб'єкт господарювання (юридична особа або фізична особа - підприємець), що провадить діяльність з вирощування, підготовки, зберігання або реалізації хмелю. Виробник хмелю може бути виробником хмелепродуктів		

13.9 реєстр сертифікаційних центрів, що здійснюють видачу сертифікатів на хміль (хмелепродукти)* (або - реєстр сертифікаційних центрів) Інформаційно-комунікаційна система, призначена для збирання, накопичення, захисту, обліку, відображення, оброблення та надання інформації про юридичних осіб, які мають відповідну акредитацію та уповноважені здійснювати видачу сертифікатів на хміль (хмелепродукти)		
13.10 сертифікат на хміль (хмелепродукти) виданий сертифікаційним центром * Документ у паперовій або електронній формі, що підтверджує відповідність хмелю (хмелепродуктів) вимогам законодавства у сфері хмелярства та виробництва хмелепродуктів		
13.11 сертифікація хмелю (хмелепродуктів) * Процедура підтвердження відповідності хмелю (хмелепродуктів) вимогам законодавства у сфері хмелярства та виробництва хмелепродуктів, що здійснюється сертифікаційним центром		

* - формулювання, що наведені у [«Закон України № 4341-IX «Про хміль та хмелепродукти»»](#).

Новий розділ 14 ДСТ 3300-2007

14 ІНСПЕКТУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

14.1 інспектування Процес перевірки (проведення інспекції) партії або зразків хмелю та товарів (продуктів) переробки хмелесировини.	de en fr	Inspektion inspection l'inspection
14.1.1 апеляційна інспекція Оглядова перевірка FGIS результатів початкового або повторного тестування	de en fr	Berufungskontrolle appeal inspection contrôle d'appel
14.1.2 атестація Процес видачі офіційного сертифікату, що свідчить про якість партії або зразок хмелю, або результати будь-якої іншої офіційної служби	de en fr	Zertifizierung certification certification
14.1.3 основний зразок Частина хмелю, виділена з тюка хмелю для перевірки	de en fr	Basisbeispiel master sample échantillon principal
14.1.4 офіційний зразок Репрезентативний зразок, складений офіційним персоналом, який має ліцензію або авторизований ФГІС	de en fr	amtliche Probe official sample échantillon officiel
14.1.5 офіційний персонал Будь-який уповноважений працівник Департаменту або особа, яка має ліцензію FGIS виконувати всі або визначені функції відповідно до Закону	de en fr	amtliches Personal official personnel personnel officiel
14.1.6 номер виробника Номер присвоєний Американською асоціацією виробників хмелю, який ідентифікує конкретного виробника. Номер виробника повинен складатися з назви країни походження та трьох або більше літерно-цифрових	de en fr	Nummer des Herstellers manufacturer's number numéro du fabricant

символів		
14.1.7 кооператор Агенція або департамент федерального уряду, агентство штату або інша організація, яка уклала угоду зі Службою на проведення інспекції товарів відповідно до Закону про сільськогосподарський маркетинг 1946 з поправками	de en fr	Kooperationspartner (Abteilung der föderalen Regierung) cooperator (department of the federal government) coopérateur (service du gouvernement fédéral)
14.1.8 зведений зразок Один зразок, що складається з невеликих порцій (зразки компонентів) відібраних зі всієї партії	de en fr	Sammelprobe consolidated sample échantillon consolidé
14.2 перевірка та контроль	de en fr	Inspektion und Kontrolle inspection and control inspection et contrôle
14.2.1 загальний контроль	de en fr	allgemeine Kontrolle general control contrôle général
14.2.1.1 контрольний підрахунок Процес визначення загальної кількості заповнених зовнішніх контейнерів у партії, щоб визначити, що кількість контейнерів, показаних заявником, правильна, та сертифікація результатів	de en fr	Kontrollzählung control count comptage de contrôle
14.2.1.2 перевірка завантаження Процес виконання складального огляду на носії, обчислення кількості заповнених контейнерів, завантажених на борт перевізника, дотримуючись стану контейнери,	de en fr	Kontrolle der Verladung loading check contrôle du chargement

завантажені на борт перевізника, опломбування перевізника, якщо це можливо, та сертифікація результатів		
14.2.1.3 контрольне зважування Процес зважування вибраної кількості контейнерів із партії, визначення розрахункової загальної ваги брутто, ваги тари та нетто або розрахункової середньої ваги брутто або маси нетто на заповнену ємність та сертифікація результатів	de en fr	Kontrolle Wiegen check weighing contrôle du pesage
14.2.1.4 перевірка стану Процес визначення того, чи ідентифікована партія є пошкоджена водою, пошкоджена вогнем або заражено гризунами чи птахами, заражено комахами чи будь-якими іншими погіршеннями стану та сертифікація результатів	de en fr	Zustandskontrolle condition check contrôle de l'état
14.2.1.5 лот Будь-яка визначена кількість хмелю, запропонована заявником для перевірки. Перевірка партії (якості). Процес отримання репрезентативного зразка(ів), ідентифікована партія, дослідження або тестування зразка(ів), вивчення відповідних записів партії, та засвідчення результатів	de en fr	Los lot lot
14.2.1.6 перевірка партії (якості) Процес отримання репрезентативного зразка(ів), ідентифікована партія, дослідження або тестування зразка(ів), вивчення відповідних записів партії, та засвідчення результатів	de en fr	Kontrolle der Charge (Qualität) batch (quality) inspection contrôle du lot (qualité)

14.2.1.7 спостереження за навантаженням Процес визначення того, що ідентифіковану партію було переміщено зі складу чи перевізника та завантажуються на інший склад чи перевізник та сертифікація результатів	de en fr	Beobachtung der Verladung observation of loading observation du chargement
14.2.1.8 перевірка представленого зразка Процес оцінки або випробування зразка (крім офіційного зразка), поданого заявником, та посвідчення результатів	de en fr	Kontrolle der vorgelegten checking the submitted sample contrôle de l'échantillon présenté
14.2.1.9 робоча проба (загалом) Репрезентативна порція хмелю; приблизно 135 грамів, що використовується для проведення визначень, необхідних для певного класу – індекс зберігання (Hop Storage Index)	de en fr	Arbeitsprobe (im Allgemeinen) working sample (in general) échantillon de travail (en général)
14.2.1.10 оригінальний огляд Початковий огляд партії або зразка	de en fr	Ursprungskontrolle original inspection inspection originale
14.2.1.11 керновий пробовідбірник Пристрій зондового типу, затверджений FGIS для офіційного відбору проб хмелю. Ядро пробовідбірники складаються зі сталеві труби довжиною приблизно 10 дюймів і 3 дюймів у діаметрі, з гострою різучою кромкою, зручними ручками та експелером всередині трубки. Отриманий зразок буде серцевиною хмелю розміром приблизно 6 дюймів в довжину	de en fr	Kernprobennehmer core sampler échantillonneur de carottes
14.2.1.12 відбір проб Процес відбору	de en	Probenahme sampling échantillonnage

репрезентативної проби з партії хмелю	fr	
14.2.2 показник Результат кількісного вимірювання даних (зокрема середнє значення, коефіцієнт, відсоток тощо), отриманий після виконання певної операції.	de en fr	Indikatoren indicators indicateurs
14.2.2.1 стороння матерія Сторонній для хмелю матеріал	de en fr	Fremdkörper foreign matter matières étrangères
14.2.2.2 індекс зберігання (Hop Storage Index) HSI коефіцієнт світлопоглинання основного метанольного розчину хмелю при довжині хвилі 275 нм і 325 нм	de en fr	Index der Hopfenlagerung Hop Storage Index Indice de conservation du houblon impuretés
14.2.2.3 коричневі приквітки приквітники, у яких світло-коричнева або темно-коричнева частина приквітників перевищує 1/3 усієї площі поверхні приквітника	de en fr	braune Hüllblätter brown bracts bractées brunes
14.2.2.4 час розчинення Час, необхідний для розм'якшення гранул хмелю в киплячій воді	de en fr	Auflösungszeit dissolution time temps de dissolution
14.2.2.5 неповні гранули Розкидані фрагменти гранул або гранули довжиною менше 1/2 типової гранули хмелю	de en fr	unvollständiges Granulat incomplete granules granules incomplets
14.2.2.6 домішки Частини рослин хмелю, які входять до складу спресованих шишок хмелю, тобто: стебло, коріння, квіти хмелю	de en fr	Verunreinigungen Impurities impuretés
14.2.2.7 блиск Органолептичний показник, що відображає оптичний ефект, який викликається відбиттям частини світлового потоку, що падає	de en fr	Glanz gloss brillant

на шишки хмелю.		
14.2.2.8 стан форми	de en fr	Zustand der Form shape condition état de la forme
14.2.2.9 фрагменти пелюстків	de en fr	Blütenblattfragmente petal fragments fragments de pétales
14.2.2.10 колір Показник, що відображає суб'єктивну характеристика світла.	de en fr	Farbe color couleur
14.2.2.11 аромат Органолептичний показник, який передбачає появу додаткової емоційної характеристики	de en fr	Geruch flavor arôme
14.2.2.12 фрагменти гранул (рівномірність) Частина цілої дрібної цільної грудочки кулястої, циліндричної чи прямо-кутної форми, виготовленої з подрібнених шишок хмелю	de en fr	Granulatfragmente (Gleichmäßigkeit) granule fragments (uniformity) fragments de granulés (uniformité)
14.2.2.13 час дезінтеграції Термін проведення технологічної операції розбивання, подрібнення, розпушення, іноді з одночасним промиванням рідиною шишок хмелю.	de en fr	Zersetzungszeit disintegration time temps de désintégration